

Bu sayıda:

Fakültemizden

Organik Tarıma Bakış

Rengârenk İpekböcekleri

EHEC nedir?

Öğret Ona

Başarıyla İlgili Yanlış

Kendinizden Yana Olun

Eleştiren İç Ses

Fakültemizden

Fakültemizden

- 1 • İnşaat Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyelerinden Yrd. Doç. Dr. Serkan BEKİROĞLU ve Yrd. Doç. Dr. Oğuz BURNAZ vatani hizmetlerini tamamlayarak görevlerine başlamıştır.
- 2 • Jeoloji bölümünde görevli Araş.Gör.Dr. Enver AKARYALI Yrd. Doç. kadrosuna atandı.
- 3 • Beton Kalite Kontrol Analizlerine Fakültemizin İnşaat Mühendisliği bölümü yapmaya başladı.
- 4 • Fakültemizin binasında yönlendirme levhaları ve kapı isimlikleri ile ilgili çalışmalar

tamamlanmış olup bunların yapılması için gerekli çalışmalara başlandı.

• Bölümlerimizin laboratuvarlarının pencereleri ile ek binanın iç kısımda kalan odalarının pencerelerine perde takıldı.

• Fakültemizin bölümlerine cihaz alımı ile ilgili teknik şartnameler hazırlanarak İMİDB alım amacıyla gönderildi.

• 2011-2012 yılı aktif olan bölümlerin ders görevlendirmeleri yapılarak ÖİDB bildirildi.

• **Devamı 4. sayfada**

ORGANİK TARIMA ÜÇ BOYUTLU BAKIŞ

Yard.Doç.Dr. Mustafa YILDIRIM

Bilimsel bir çalışma; sebep-sonuç (cause and effect) ilişkisi ve bu ilişkiler arasındaki olayların oluş şeklini akademik bir dil ile rapor etme temeline dayanır. Bu ilkeyi akademik konumda olan her araştırmacı bilir. Bu bağlamda, bilimsel olarak ele alınmak istenen bir konuya araştırmacılar farklı materyal ve metod kullanarak farklı yorumlar yapabilir. Bu demek değildir ki, bir konudaki bilimsel gerçekler her çalışma için farklıdır. Çünkü iki yanlış bir doğru etmez. Eğer, her araştırmacının bulunduğu bilimsel sonuç kesin doğru olsaydı; aynı konuda başka bir araştırmacı bir çalışma daha yapma zorunluluğu hissetmezdi. Bu yüzden, araştırmacıların aynı konuda farklı bulgularının ortak analizi ile elde ettikleri ortak görüş bilimsel doğruluğu yansıtır.

Bütün canlılar yaradılıştan iki gözlüdür. Birçok insan bu gözün birinin yedek olduğunu düşünür. Tek gözü kör olan bir canlı bütün varlıkları iki boyutlu görürken, iki gözü gören

bir canlı ise aynı varlıkları üç boyutlu olarak görür. Bu üç boyutlu görme durumu o varlığın gerçek görüntüsüdür ve uzaklığı daha kolay tespit edilebi-

lir..... Peki, neden organik tarım ile bir fizik konusu olan

üç boyutlu görmeyi burada konu edindik? Geçtiğimiz günlerde İngiltere'deki *Society of Chemical Industry*'nin (SCI) *Journal of the Science of Food and Agriculture* adlı dergide yayınlanan bir makale bizi böyle bir yazı yazmaya yöneltti. Aslında makalede bir sorun yoktu. Bulgular tamamen kurallarına göre yapılmış bilimsel bir araştırmanın sonucu idi. Makaleye hiç itirazımız olmadığı gibi

böyle güzel bir çalışma yaptıkları için araştırmacıları kutuyor ve tebrik ediyoruz. Asıl sorun, bilimsel sonuçların ehli olmayan ve/veya farklı amaçlarla ele alan kişilerin magazinsel boyutta konuyu değerlendirerek halkın yanıltılmasıdır. İnternet makale ile ilgili maksadını aşan öyle yorumlar okuduk ki, organik tarımcılar olarak ziyadesi ile üzüldük. Çünkü makaleye iki boyutlu bakılmıştı. İsterseniz makaleyi yorumlanmış tarzı ile hatırlayalım ve üç boyutlu bakmanın neden önemli olduğunu görelim.

Dergideki makaleden, organik gıdaların böcek ilacı ve kimyasal takviyesi ile üretilen gıdalara göre daha sağlıklı olduğu iddiasını destekleyen hiçbir kanıt bulunmadığı sonucu çıkarılıyor. Çoğu insan organik gıdaların böcek ilacı ve kimyasallarla yetiştirilen gıdalara göre daha besleyici olduğu düşüncesiyle organik gıdalara normal gıdalardan üçte bir daha fazla ödüyor. Fakat Dr. Susanne Bügel ve Kopenhag Üniversitesi İnsan

Devamı 3 sayfada

"Eminim ki; çabamız ve çabanız önce fark edilecek, sonra takdir edilecek ve nihayet örnek alınacaktır."

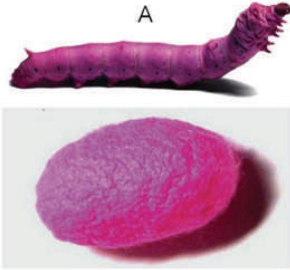
Rengârenk İpekböcekleri**Escherichia coli nedir? EHEC ne anlama geliyor?**

Renkli ipeğin elde edilmesinde geleneksel yöntemlerin yerini alacak yeni bir yöntem geliştirildi. İpekböceği larvasının besindeki basit bir değişikliğin larvada renk değişikliğine yol açtığını söyleyen bilim insanları böylece farklı renklerde ipek elde edildiğini belirtiyorlar.

Çalışma Singapur'da bir enstitüde gerçekleştirilmiş. Araştırmacılar, tasarladıkları süreçte, ipekböceklerinin larva aşamasının son dört gününde floresan boyalar uygulanmış dutlarla beslediklerini açıklıyorlar. Boyayı yiyen ipekböcekleri bu boyanın rengine dönüyorlar. Daha sonra kozalarını ören böceklerin ürettiği ipek de yedikleri boyanın rengine oluyor.

Daha örülmeden boyanın ipeğe bütünleştirilmesinin ipek boyama sürecini daha çevre dostu yaptığına değinen araştırmacılar bu süreçte çok fazla kimyasal ve su kullanıldığını ve çok süre harcandığını hatırlatıyorlar. İstenilen renklerin yeni yöntemle elde edilmesi sağlandıkça geleneksel yöntemlerin belki de kalkabileceğini ekliyorlar.

Yöntemlerinin büyük ölçekli çiftliklerde uygulanabileceğini ve hesaplı olduğunu belirten bilim insanları boyanın besinlere eklenmesinin ipeğin yapısını değiştirmedini yani koza örüldükten sonra hasat ve sonrasındaki işlemlerin aynen uygulanabileceğini söylüyorlar.

İpekböceğinin diyetine boya ekleyip renkli ipek elde edilmesi başka olasılıklara da öncülük

etmiş görünüyor: Araştırmacılar ipekböceğinin besinlerine farklı bileşikler ekleyerek anti-bakteriyel, pıhtılaşmayı önleyici ve yanmaz özellikte ipek elde edebilmek için olasılıkları değerlendirdiklerini söylüyorlar.

Haberin görselindeki ipekböceği larvalarından ilki (A) Rodamin B floresan boyası içeren dutlarla beslenmiş ve bu larvanın ördüğü renkli koza da hemen altında. İkinci larva (B) ise normal beslenmiş ve beyaz bir koza örmüş.

Kaynak:TÜBİTAK

Escherichia coli (E. coli), normalde bakteri florasının bir parçası olarak insan ve hayvanların bağırsaklarında bulunan ve genelde zararsız olan bir bakteridir. Ancak, toksin üretme yeteneğine sahip bazı E. coli suşları vardır. Toksin üreten bu suşlardan biri EHEC (enterohemorajik E. coli)'dir ve STEC veya VTEC (shigatoxin veya verotoksin üreten E. coli) olarak da adlandırılır.

EHEC tarafından üretilen toksinler, bazı vakalarda yoğun bakım gerektiren akut böbrek yetmezliğiyle sonuçlanan şiddetli, kanlı ishale neden olabilir.

EHEC'nin en sık görülen serotipi E. coli O157: H7'dir. Bu suş ilk kez, ABD'de iyi pişirilmemiş kontamine hamburgerlerin neden olduğu bir salgında tespit edilmiştir.

EHEC 0104 nedir?

Laboratuvar sonuçları Almanya'da görülen enfeksiyon salgının nedeninin STEC serotipi O104:H4 olabileceğini göstermektedir. Salgının kökeninin kesin olarak belirlenebilmesi için daha fazla zaman ve araştırma gerekmektedir. WHO bugüne kadar elde edilen güncel bilgilere dayanarak EHEC 0104'ün "daha önce hastalarda hiç izole edilmemiş özel bir suş olduğunu" belirtti.

İsveç Avrupa Hastalık Önleme ve Kontrol Merkezi salgının "dünya çapındaki en büyük ve Almanya'daki ilk HUS salgını" olduğunu bildirdi. Hastalığın doğrudan insandan insana bulaşmadığını, ancak hasta bir kişinin hazırladığı yemekten yenmesi durumunda bulaşabileceğini açıkladı

HUS nedir? Belirtileri nelerdir?

EHEC enfeksiyonu hemorajik kolite (kanlı ishal) neden olur ve bazı vakalarda kırmızı kan hücrelerinin zarar görerek böbrek hasarına neden olduğu hemolitik üremik sendrom (HUS) ile sonuçlanır. EHEC enfeksiyonunun ilk belirtisi ishaldir ve kanlı olabilir ancak kusma her zaman görülmez. Diğer belirtiler arasında ateş, sinirlilik, uyuşukluk ve halsizlik sayılabilir. Enfekte kişilerde normalden daha az idrara çıkma görülebilir.

HUS tedavisi, diyaliz ve ilaç tedavisi gerektirir. Uygun tedavi ile hastalar sağlıklarına kavuşabilir. Ancak, HUS görülen kişilerin yaklaşık üçte birinde yıllar sonra böbrek fonksiyonlarında anormallikler ortaya çıkabilmekte ve bu kişilere uzun süreli diyaliz tedavisi uygulanması gerekmektedir.

EHEC ile nasıl enfekte olunur? Bulaşabileceği yerler nelerdir?

EHEC enfeksiyonunun geçişi, genellikle bakteri ile kontamine olan gıdanın yen-

mesi veya ellenmesi veya enfekte hayvanlarla temas ile gerçekleşir. EHEC enfeksiyonunun insandan insana geçme oranı çok düşüktür ve yakın temas gerektirir.

Az pişmiş sığır eti ve diğer etler, pastörize edilmemiş süt, çeşitli taze ürünler, pastörize edilmemiş elma suyu ve çeşitli peynirler gibi çeşitli gıdalar enfeksiyonun kaynağı olabilir.

EHEC'den nasıl korunabiliriz?

Hasta olma riskini azaltmak için uygulayabilecek basit önlemler vardır. Gıda ve el hijyenine dikkat edilmesi çok önemlidir. EHEC bulaşma riskini azaltmaya yardımcı olacak önlemler:

- Ellerinizi sabun ve ılık suyla iyice yıkayın ve çiğ et, sebzeler ve kök gıdalara dokunduktan sonra ve gıdaları pişirmeden önce dikkatlice yıkayın.

- Çiğ et ve kümes hayvanları ürünlerine dokunduktan sonra ve taze ürünlere (veya

- başka gıdalara) dokunmadan önce ellerinizi, yüzeyleri ve kapları yıkayın.

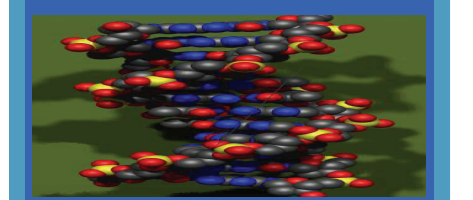
- Eti iyi pişirin.

Örneğin hamburgerlerde dana eti en az iki dakika 70 ° C'lik ısıda pişmiş olmalıdır.

- Meyve ve sebzeleri yemeden önce akan temiz suyun altında iyice yıkayın. Meyve ve sebzeleri soyun ve dış yapraklarını atın. Çiğ olarak tüketeceğiniz kavun, elma, havuç gibi sert meyve ve sebzeleri kesmeden önce sebze fırçasıyla fırçalayarak yıkayın. Çilek gibi küçük ve daha hassas meyveleri kevgir kullanarak bol suyla yıkayın.

Gıdalarda arasında birbirlerine bulaşmayı engelleyin. Çiğ etin ya da suyunun, pişmiş ete ya da pişirilmeden yenilen başka gıdalarla temasından kesinlikle kaçının.

"Kucaklamaya, kollarının yetmeyeceği bir ağaç, bir tohumla başlar. En uzun yolculuklar bir adımla başlar. Gerçek sevgiler ise küçük bir tebessümle başlar."

Organik Tarıma Üç Boyutlu Bakış Devamı

Beslenmesi Bölümü'nden çalışma arkadaşlarının araştırması bu bulguyu destekleyen net bir verinin bulunmadığını belirtiyor. Ve deniliyor ki, "beş ürün üzerinde çalışılan organik ve geleneksel yetiştirme metodları arasında hiçbir sistematik farklılık tespit edilmedi; başka bir deyişle çalışma, organik gıdaların geleneksel yöntemle yetiştirilen gıdalara göre daha yüksek seviyede temel element içerdiği görüşünü desteklemiyor" Kimya Endüstrisi Derneği (Society of Chemical Industry – SCI) Biyolojik Kaynaklar Grubu fahri sekreteri Dr. Alan Baylis ise şöyle ekliyor: "Zararlı otları, böcekleri ve hastalıkları kontrol etmek için kullanılan modern ekin koruma kimyasalları detaylı testlere ve sıkı düzenlemelere tabi tutulmaktadır; doğal ve suni gübre içeren topraklar arasında kimyasal olarak bir farklılık bulunmuyor. Organik ekinler genellikle verimliliği düşürüyor, bütçesi bu gıdaları karşılayabilenler için onları tüketmek bir yaşam tarzı tercihidir".

Bulgularda, organik ürünlerde verimin daha düşük olduğu ve temel elementler (besin maddeleri) arasında bir farklılığın bulunmadığı gibi sonuçlar beklenen bir durumdur. Buraya kadarki sonuçlara göre; organik tarımın gereksiz ve masraflı olduğu ve bir yaşam tarzı olarak benimsenmesi gerektiği sonucunu çıkarmak bu makaleye iki boyutlu bakmak demektir. En önemlisi, akademik bir bakıştan uzaklaşıp, dünyanın dört bir yanında yapılan organik çalışmaların sonuçlarını yok saymak demektir. Çünkü, populist yorumlarda bulunmak akademik etiğe uymamaktadır. Neden mi? Yapılan yorumlarda üçüncü boyutu tamamlayacak olan herbisit ve insektisit kalıntılarında bahsedilmemektedir. Özellikle, lahana gibi yaprağı yenen ürünlerde herbisit ve insektisit kalıntıları insan sağlığı açısından önemlidir. Verim, besin maddesi ve fiyat gibi ge-

rekçeler ile böylesi bir yorum yapmak, kanserojen kimyasal kalıntı maddeleri yok saymak çokta bilimsel gerçeğe uymamaktadır. Bizde yine yabancı bir araştırmacının çalışmalarını analiz yapalım. 16 Temmuzda (2011) New Castle Üniversitesi'nden Prof. Dr. Carlo Leifert Gümüşhane Üniversitesi Kelkit Aydın Doğan Meslek Yüksekokulu'nda konuşmacı olarak panelle katılmıştı. Carlo, Omega-3 yağ asitlerinin organik sütte daha fazla olduğunu ve Omega-3 yağ asitlerinin kişilerin bağışıklık sistemini güçlendirdiğini, sinir dokusu ve beyin fonksiyonlarına fayda sağladığını, kalp damar hastalıkları ve kanser riskini azalttığını vurguladı. Ayrıca ilginç bir çalışmanın sonucunu da panelde dinleyiciler ile paylaştı. Çalışma da, tesadüfen çocuğu olan belli sayıda anneden anne sütü alınmış ve aynı anda marketlerden normal üretimden geçmiş kutu inek sütü alınmış. Anne sütünde kimyasal kalıntı madde miktarı inek sütünden fazla çıkmış!.. Bu sonuca göre "anneler sütünüzü çocuğunuza vermeyin inek sütü içinin" mi demek lazım? Eğer dersek, bu olaya bizde üç boyutlu değil de iki boyutlu bakmış olamaz mıyız?...

*"Hayatınızın her gününü
sanki bir dağa
tırmanıyor musunuz gibi
yaşayın. Arada bir zirveye
göz ucuyla bakın ki,
hedefiniz daima aklınızda
olsun; ama yalnızca zirveye
odaklanıp, varılan her yeni
noktanın farklı ve güzel
manzarasını da
kaçırmayın."*

Öğret Ona

Zaman alacak biliyorum, fakat eğer öğretebilirsen ona, Kazanılan bir liranın, bulunan beş liradan daha değerli olduğunu öğret.

Kaybetmeyi öğrenmesini öğret ona ve hemde kazanmaktan neşe duymayı.

Kıskançlıktan uzaklara yönelt onu. Eğer yapabilirsen, Sessiz kahkahaların gizemini öğret ona.

Bırak erken öğrensün, zorbaların görünüşte galip olduklarını...

Eğer yapabilirsen, ona kitapların mucizelerini öğret. Fakat ona sessiz zamanları da tanı .

Gökyüzünde kuşların, güneşin altındaki arıların, ve yemyeşil yamaçtaki çiçeklerin ebedi gizemini düşünebileceğini.

Okulda hata yapmanın, hile yapmaktan onurlu olduğunu öğret ona.

Ona kendi fikirlerine inanmasını öğret. Herkes ona yanlış olduğunu söylediğinde dahi.

Tüm insanları dinlemesini öğret ona, fakat tüm söylediklerini gerçeğin eleğinden geçirmesini, ve sadece iyi olanları almasını da öğret.

Eğer yapabilirsen, üzülmediğin de bile nasıl gülümseyeceğini öğret ona. Gözyaşlarında hiçbir utanç olmadığını öğret.

Ona kuvvetini ve beynini en yüksek fiyata verene satmasını, fakat hiçbir zaman kalbi ve ruhuna fiyat etiketi koymamasını öğret.

Uğultulu bir insan kalabalığına kulaklarını tıkamasını öğret ona. Ve eğer kendisinin haklı olduğuna inanıyorsa, dimdik dikilip savaşmasını öğret. **(Abraham Lincoln tarafından oğlunun öğretmenine yazılmış bir mektup)**

Başarıyla İlgili Yedi Yanlış Düşünce

Başarı nedir? Kimler başarılı sayılır? Başarı için prestijli bir üniversite mezunu olmak mı gerekir? Başarılı insanlar haftada kaç saat çalışıyor? Yardım almak başarılı olma duygusunu nasıl etkiler? Başarı bütün dertlerden kurtulmak anlamına mı geliyor? Başarı çoğu kez bir şans işi midir? Zengin olmak başarının çok önemli bir göstergesi midir? Meşhur olmak başarılı olmak mı demektir? Bu soruların cevaplarıyla ilgili çok yanlış düşünceler vardır. Esasen bu soruların cevaplarının bileşkesi size başarının tam olarak tanımını de yapmanızı sağlayacaktır.

1. Başarılı olmak için iyi bir eğitim, iyi bir yabancı dil ve iyi bir üniversite mezunu olmak çok önemlidir.

İyi yabancı dil bildiği ve iyi bir üniversite mezunu olduğu halde başarısız olan çok insan vardır. Gerçek şudur; herkes başarılı olabilir. Başarı, ne istediğini bilmek, istediği şeylere ulaşmak için gerekenleri yapmak ve kişinin kendisi için koyduğu hedeflere ulaşması demektir.

2. Başarılı insanlar haftada en az 60 - 70 saat çalışmaktadır. Siz de başarılı olmak istiyorsanız haftada en az 60 saat çalışmalısınız.

Başarı çok uzun süreler çalışmaktan daha çok, doğru şeyleri doğru zamanlarda yapmakla ilgilidir.

3. Başarılı olmak çok para kazanmak ve zengin olmaktır.

Zenginlik ve para başarının getirdiği sonuçlardan sadece bir tanesi olabilir. Başarı hedeflediğiniz şeylere ulaşmaktır. Ulaşılan hedefler her zaman çok parayı ve zenginliği garanti etmez.

4. Başarı bir şans işidir. Sadece şanslı olan çok az kişi başarılı olabilir.

Loto'dan para kazanmak kesinlikle bir şans

işidir. Ancak başarı bir şans işi değil, aksine plan yapma, yapılan planlar doğrultusunda çalışma, bilgiyi yönetme ve uygulama işidir.

5. Başarılı insanlar asla hata yapmazlar.

Tüm insanlar hata yapar. Hata yapmayan insan yoktur. Ancak yaptığı hatalardan ders alanlar ve almayanlar vardır. Başarılı insanlar da diğer insanlar gibi hata yaparlar. Ama onlar yaptıkları hatalardan ders alarak onları tekrarlamazlar.

6. Başarılı olmak tüm dertlerden kurtulmak demektir.

Başarılı olmak yaşamdaki her problemi çözmez. Elde edilen bir başarı, o andan sonra tüm

başarıları garanti etmez. Başarıdan sonra da çeşitli problemlerle karşılaşmanız çok doğaldır. Unutmayın başarı sizin olağanüstü bir varlık olmanızı sağlamaz.

7. Meşhur olmak başarının en önemli göstergesidir.

Çok para kazanabilirsiniz, herkes sizi tanıyabilir, çok meşhur olabilirsiniz, birçok unvan alabilirsiniz ve yaptığınız işi büyük bir çoğunluk biliyor olabilir. Ancak bunlar başarılı olmak için gerekli olan şartlar değildir. Kimse sizi tanımasa da, zengin olmasanız da, sadece siz biliyor olsanız da çok başarılı olabilirsiniz.

Fakültemizden

- Emre YURTKURAN, Ömer GENÇ, Ömer DUMLUPNAR, Sedanur TUTAN ve Yasemin PEKER Fakültemizin çeşitli bölümlerinde Araş.Gör. Kadrosuna atandılar.
- Levent PEHLİVAN ve Mithat YANIKÖREN Öğr.Gör. Kadrosuna atandılar.
- Fakültemizin Elektrik Elektronik Mühendisliği bölümünde görev yapan Araş. Gör. Harun SÜMBÜL Temmuz ayı içinde evlendi.
- Fakültemizin etrafının çevre düzenlenmesi ile ilgili çalışmalara başlandı.
- Fakültemizin zemin katında bulunan öğrenci kantininde işleten firma tarafından çeşitli düzenlemeler yapılarak daha güzel görünüme kavuştu.

Kendinizden Yana Olun!

Yüksek bir özgüven yetiştirmek istiyorsanız kendinize öncelik tanıyın. Fikirleriniz, düşünceleriniz ve yaptıklarınız ne olursa olsun değerlidir. Sizde bunu kavrayın ve başkalarının fikrinden önce kendinizin öneme verin. Yaratıcılığın ve özgünlüğün anahtarı budur. Başkaları tarafından düşüncelerinizin çürütülmesine izin vermeyin. Bu sizi hataya götürecek bile olsa sizin için en iyisidir. Tarih boyunca en büyük başarıların ardında çılgın ve benimsenmemiş fikirler yatmıştır. Onlar kimseye kulak asmamışlardı, yollarından kimse alıkoyamamıştı. Sizde milyonlarca insandan farklı olabilirsiniz. Dışlerinin arasında olmasına rağmen bazen kendi diline bile hakim olamıyorsanız, başkalarının söylediklerini önemsememelisin.

Eleştiren İç Ses

Bir işin üstesinden gelemediğiniz zamanlar kendinize "beceriksiz" dediğiniz oldu mu? Ve ya buna benzer bir örneğiniz var mı? Bravo! Eleştiren iç sesinizi yakaladınız. Şimdi yapmanız gereken onu etkisiz hale getirmek, sıvayın kolları. Eleştiren iç sesin özgüveninizi düşürmede payı çok büyüktür. Size hak etmediğiniz yakıştırmalar yapar, sizi başkalarıyla kıyaslar. Aşırı genelleme yaparak ufacak bir şeyi gözünüzde büyütür ve kendinizi kötü hissetmenize neden olur. Güzel bir iş çıkardıysanız bunun içinde ufacak bir kusur bulur ve yaptığınız iş size yetersiz gibi görünür. Bu gibi durumlarda onu fark edin ve o an size hissettirdiği her ne var ise bundan kurtulun. Onun kırıcı sözleri yerine kendi olumlu sözlerinizi kullanın, bir süre sonra etkisiz kaldığını göreceksiniz. Sizin karşınızda hiçbir şey duramaz.

GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ
Bağlarbaşı Mah.
29100 GÜMÜŞHANE

Telefon: 0 456 233 74 25 pbx

Faks: 0 456 233 74 27

E-posta:

muhendislik@gumushane.edu.tr

Editör: Yrd.Doç.Dr. Cemalettin BALTACI

"Hiç aklımdan çıkarıma genç adam: Öğretmenler kapıyı açar, içeriye kendin girersin."